

K O R E F E R A T

do referatu nadleśniczego Nadleśnictwa Lutówko

na posiedzenie Komisji Założeń Planu w sprawie ustalenia wytycznych do przeprowadzenia terenowych prac urządzeniowych planu urządzenia lasu w Nadleśnictwie Lutówko wg stanu na 01.01.2025r.

Część A : Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych

A1. Prace siedliskowe

Uszczegółowienie informacji zawartych w referacie nadleśniczego:

1. Typ siedliskowy lasu (TSL), stan siedliska (rozumiany jako stan TSL) oraz glebę (typ, podtyp, gatunek) należy opisywać w oparciu o operat glebowo-siedliskowy sporządzony wg stanu na 1997 r. Nazewnictwo, symbolikę i kryteria zawarte w ww operacie glebowo-siedliskowym, należy dostosować do aktualnej klasyfikacji gleb leśnych ujętej w części II instrukcji urządzania lasu – *Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych Warszawa 2012.*

W związku z informacją Nadleśniczego zawartą w referacie na KZP odnośnie istnienia nowszych opracowań, tzw. ekspertyz siedliskowych, Wykonawca powinien je wykorzystać w zakresie w jakim będą przydatne dla określenia w opisie taksacyjnym TSL, stopnia uwilgotnienia, stanu siedliska, podtypu i gatunku gleby.

W związku z prowadzoną przez Lasy Państwowe ogólnopolską akcją zakupu gruntów leśnych oraz przeznaczonych pod zalesienie, a także korzystaniu z prawa pierwokupu lasu czy dokonywaniu zamian nieruchomości, zobowiązuje się Wykonawcę do wykonania w ramach projektu PUL prac glebowo-siedliskowych w zakresie pozwalającym na określenie dla nabytych tą drogą gruntów TSL oraz podtypu i gatunku gleby.

Należy też określić dla wydzielen w oparciu o już wykonane i przekazane przez nadleśnictwo Wykonawcy ekspertyzy siedliskowe rodzaje siedlisk przyrodniczych, stan ich zachowania i powierzchnię w wydzieleniu. W razie potrzeby zlecona zostanie przez Nadleśnictwo weryfikacja siedlisk przyrodniczych poza siecią Natura 2000, której wyniki także należy uwzględnić w projekcie PUL jeśli zostaną przekazane Nadleśnictwu i Wykonawcy do czasu uzgodnień planu cięć.

2. Kody siedlisk przyrodniczych Natura 2000, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu w opisie taksacyjnym zamieszczać dla siedlisk przyrodniczych opisanych w będącym w końcowej fazie opracowania projekcie PZO dla siedliskowego obszaru Natura 2000: „Dolina Łobżonki” PLH300040. Aktualnie (wrzesień 2022) obowiązuje [Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dn. 09.02.2022 r. w sprawie tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk – PLH300040 Dolina Łobżonki.](#)

Jeśli PZO zostanie zatwierdzone w trakcie trwania prac nad projektem PUL to informacje te należy przejąć z ww. aktu prawa miejscowego.

3. Dla rezerwatów przyrody - kody siedlisk przyrodniczych, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu w opisie taksacyjnym zamieszczać na podstawie danych z zatwierdzonych planów ochrony.

4. W pracach taksacyjnych nie należy ujmować niezweryfikowanej bazy „INWENT”.

5. Ze względu na dużą mozaikowatość siedlisk oraz ich generalizację w opracowaniu siedliskowym, instrukcyjne kryterium powierzchniowe wyodrębniania wyłączeń taksacyjnych (0,5 i 1,0 ha) ze względu na typ siedliskowy lasu, należy stosować dla BMśw i LMśw w sytuacji, w której wobec braku innych kryteriów wyłączeniowych – dominujący w wydzieleniu typ siedliskowy lasu będzie decydował o odmiennym sposobie zagospodarowania lasu oraz celu hodowlanym, jakim jest typ drzewostanu.

A2. Prace przygotowawcze

Uszczegółowienie informacji zawartych w referacie nadleśniczego:

1. Wykonawca prac urzędniowych w tworzonym PUL uwzględni oraz zaktualizuje dane dotyczące obszarów i obiektów chronionych, przedstawione w referacie nadleśniczego. Aktualizację należy sporządzić w oparciu o obowiązujące akty prawne, ewidencję gruntów (granice form ochrony przyrody), informacje od nadleśnictwa oraz wyniki taksacji.

2. Do gruntów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego zaliczyć:

- lasy w rezerwach przyrody, dla których PO nie przewiduje pozyskania drewna.
- chronione siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000, dla których obowiązujące obecnie (wrzesień 2022) „Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dn. 09.02.2022 r. w sprawie tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk – PLH300040 Dolina Łobzonki” nie przewiduje żadnej formy pozyskania drewna lub jeśli będzie sporządzony – PZO.
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych (całoroczne strefy ochrony)
- drzewostany cenne przyrodniczo wg wykazu przekazanego przez Nadleśniczego.

3. Proponuje się, aby Komisja zaakceptowała wstępną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu, przedstawioną przez nadleśnictwo.

4. *Wnosimy odmiennie niż proponuje Nadleśniczy w referacie (str. 9, pkt. „Lasy ochronne”.*

Zgodnie z pismem DGLP/Wydział Urządzania Lasu (zn. spr. ZU.6000.19.2021) z dn. 17.09.2021 r. w sprawie wniosków z narady naczelników właściwych ds. urządzania lasu oraz geomatyki zwołanej przed Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych w dn. 15-17.09.2021 r. pkt. 1, w przypadku zarządzeń o uznaniu za lasy ochronne wydanych przed rokiem 2005 dokonać aktualizacji decyzji zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie.

W związku z tym, że dla Nadleśnictwa Lutówko obowiązuje Zarządzenie nr 90 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 27.07.1994 r. w sprawie uznania za lasy ochronne, konieczne będzie dokonanie przez Wykonawcę w toku prac nad sporządzeniem projektu planu urządzania lasu, rewizji i aktualizacji zasięgu lasów ochronnych oraz sporządzenie wniosku do Ministra właściwego ds. środowiska. Wykonawca projektu PUL przygotuje odpowiednie zestawienia wnioskowanych lasów ochronnych oraz mapy (zbiorczo

oraz w podziale na gminy do zaopiniowania przez Rady Gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa). Nadleśnictwo wystąpi do Rad Gmin o opinię i dostarczy je do RDLP w Toruniu w terminie do końca kwietnia 2024 r.

Ponadto proponuje się, aby Wykonawca projektu PUL nie zaliczał do wnioskowanych lasów ochronnych, kategorii „cenne fragmenty rodzimej przyrody” wydzielen w zasięgu sieci Natura 2000. Lasy te chronione są już na podstawie innych, obowiązujących aktów prawnych wystarczająco zapewniających, że sposoby prowadzenia w nich gospodarki leśnej lub jej zaniechanie nie wpłyną na obniżenie ich wartości przyrodniczych.

5. Wykonawca prac urzędniowych w tworzonego PUL uwzględni oraz zaktualizuje informacje zebrane przez nadleśnictwo, dotyczące założeń polityki zagospodarowania przestrzennego oraz informacji dotyczących realizowanych oraz planowanych inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wymienionych w referacie.

A3. Formy przekazania baz danych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (opisanego w pkt. 2.3, str. 16-17) z następującymi uwagami:

Nadleśnictwo przed przekazaniem danych Wykonawcy projektu PUL zweryfikuje zgodność warstw LMN z ewidencją powszechną. W przypadku stwierdzenia rozbieżności, w szczególności w przebiegu konturów działek i użytków, zaimportuje graniczniki, użytki gruntowe i działki ewidencyjne z ewidencji powszechnej do LMN celem przekazania Wykonawcy projektu PUL bazy danych zgodnych z EGiB. Wszelkie zmiany w ewidencji powszechnej gruntów, które będą miały miejsce po przekazaniu Wykonawcy kopii bazy Taksator z m.in. danymi ewidencyjnymi, będą przekazywane Wykonawcy na bieżąco przez Nadleśnictwo, celem wprowadzenia i wykorzystania w projekcie PUL.

Pomimo trwających procedur związanych z zakupami lasów i gruntów przeznaczonych pod zalesienia a także przejmowania gruntów nadleśnictwa pod inwestycje, zwłaszcza drogowe, ze względu na niezbędny czas dla wykonawcy PUL na zamknięcie i rozliczenie powierzchni wg stanu na 01.01.2025 rok, niezbędne będzie wstrzymanie obrotu gruntami w okresie 1.07-31.12.2024 r.

A4. Korekta podziału powierzchniowego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 3 oraz 13) oraz dodatkową, następującą uwagą:

Wykonawca PUL w czasie taksacji zinwentaryzuje słupki oddziałowe i naniesie je na mapę przeglądową, z podziałem na: istniejące, brak, przewrócone (do ponownego wkopania), do odnowienia. Wynikiem tej inwentaryzacji powinno być też zestawienie tabelaryczne oraz warstwa geometryczna punktowa z informacją czy w danej lokalizacji słupki jest, czy go nie ma, ew. czy jest ale przewrócony i czy wymaga odnowienia.

Wykonawca w maksymalnym stopniu zachowa aktualną literację wyłączeń taksacyjnych (adresy leśne) we wszystkich prawnie chronionych obszarach. Zgodnie z referatem (pkt. 3), wydzielenia z wartością księgową należy pozostawić w dotychczasowych granicach.

A5. Oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w p.u.l. gruntów stanowiących współwłasność.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 4 i 5) z dopisaniem na początku pkt. 4 zdania:

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie.

A6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 6) z dopisaniem na początku akapitu zdania:

Wykonawca wykorzysta dostępne ortofotomapy i dane NMT do prac urządzeniowych, w tym do weryfikacji położenia wydzieleń oraz lokalizacji i kształtu wszystkich powierzchni niestanowiących wydzieleń oraz innych elementów obrazujących bieżącą sytuację.

A7. Ujmowanie cech drzewostanów.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.7).

A8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Proponujemy nie projektować jednostek kontrolnych.

A9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B8).

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B10b), z następującym uszczegółowieniem:

Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń przyjąć w wysokości 5% za wyjątkiem rębni IIIA.

A11. Dodatkowy pomiar drewna martwego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.A8), inwentaryzację drewna martwego na powierzchniach próbnych kołowych, wykonać zgodnie z §62 IUL na co 10-tej powierzchni próbnej.

A12. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Informacje zawarte w referacie (pkt. B20) należałoby uszczegółowić i doprecyzować, zwłaszcza w odniesieniu do ilości poszczególnych map oraz form oprawy:

1. Mapy gospodarcze, gospodarczo-przeładowe, przeładowe i sytuacyjne sporządzić na bazie LMN zgodnie ze standardem LMN. Zakres tematyczny map, szczegóły sytuacyjne zamieszczone na mapach, sposoby ich prezentowania jak również zakres obiektów

obligatoryjnych, wykonać zgodnie z „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych”, stanowiącą część III „Instrukcji urządzania lasu”.

2. Na wszystkich mapach należy drukować kasowniki dla wszystkich elementów liniowych.

3. Mapy gospodarcze wykonać wg dotychczasowego podziału na arkusze map gospodarczych w skali 1:5000 w formacie A1 w teczkach. Mapy gospodarczo-przeładowe leśnictw wykonać w skali 1:10000. Mapy przeładowe wykonać w skali 1:25000 wg obrębów a mapy sytuacyjne w skali 1:50000.

Mapy przeznaczone dla nadleśnictwa wg IUL – dla wszystkich map wydruk oraz dodatkowo nośnik elektroniczny, całość w sztywnym futerale – pkt. B.20, str. 45-46 (w nawiasie sugerowana liczba i forma oraz dodatkowo kursywą inaczej niż w referacie):

1. Mapy przeładowe:

- drzewostanów (po 2 egz. na obręb , w tym po 1 egz. zafoliowany i podklejony na płótnie)
- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu (po 1 egz. na obręb)
- cięć rębnych (po 2 egz. na obręb , w tym po 1 egz. zafoliowanym i podklejonym na płótnie)
- obszarów chronionych i funkcji lasu (po 1 egz. na obręb jako załącznik do POOS')
- ochrony przeciwpożarowej (po 2 egz. na obręb) – oprócz elementów standardowych mapa powinna zawierać miejsca udostępnione w ramach programu „Zanocuj w lesie”
- gospodarki łowieckiej (po 1 egz. na obręb)
- ochrony lasu (po 1 egz. na obręb)
- zagospodarowania rekreacyjnego (po 1 egz. na obręb)
- walorów przyrodniczo-kulturowych (po 1 egz. na obręb jako załącznik do POP)
- nasiennictwa i selekcji (po 1 egz. na obręb)
- siedlisk przyrodniczych (po 1 egz. na obręb)
- „czyste” (po 1 egz. na każdy obręb)

2. Mapy gospodarczo-przeładowe dla każdego leśnictwa w sztywnym futerale:

- drzewostanów i projektowanych cięć (9 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
- siedlisk typy siedliskowe lasu (9 leśnictw po 1 egz. podklejonym na płótnie i zalaminowanym)
- „czyste” (9 leśnictw po 1 egz.)

3. Mapy gospodarcze z naniesionymi i opisanymi działkami zrębowymi z wykazu cięć oraz działkami ewidencyjnymi:

- wg arkuszy (po 1 egz.) w formacie A1

Sugerujemy, aby z uwagi na czytelność mapy (granice działek będą nieczytelne – przysłonięte granicami wydzieleń, oddziałów lub innych obiektów liniowych) zrezygnować z naniesienia numerów działek ewidencyjnych.

4. Mapa sytuacyjna:

- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa (2 egz.)
- obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa z nadaną kolorystyką dla poszczególnych leśnictw (1 egz.)
- ochrony przeciwpożarowej z podziałem na leśnictwa (2 egz.)

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku CD/DVD.

Mapy przeznaczone dla RDLP w Toruniu:

1. Mapy przeglądowe - jak dla nadleśnictwa, tylko nie podklejone, po 1 egz. na obręb
2. Mapy gospodarcze – jak dla nadleśnictwa.
3. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa – 1 egz.

Wszystkie mapy tematyczne oprócz wersji analogowej, wykonać również w wersji cyfrowej w formacie PDF, na nośniku CD/DVD.

Mapy przeznaczone dla DGLP: (tylko w wersji cyfrowej w formacie PDF na nośniku CD/DVD)

1. Mapy przeglądowe:

- drzewostanów
- siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu
- obszarów chronionych i funkcji lasu
- walorów przyrodniczo-kulturowych

2. Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Wszelkie mapy nie przewidziane IUL i nie wyszczególnione powyżej a zapisane w referacie, Nadleśnictwo wykona odrębnym zleceniem na własny koszt.

A13. Podział na obręby i leśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.A3).

A14. Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

W oparciu o dane zawarte w referacie (pkt.A9), proponujemy zapis:

Zgodnie z §102 IUL obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód wyznacza się i nanosi na mapę przeglądową ochrony lasu według danych ZOL lub danych nadleśnictwa i wykonawcy PUL na podstawie wyników taksacji, potwierdzonych i uzgodnionych z ZOL. Wykonawca PUL zgodnie z §39 IUL dokona podczas taksacji oceny stopnia uszkodzenia drzewostanów i zamieści ją w opisie taksacyjnym podając jej rodzaj i rozkład. Szczególną uwagę należy zwrócić na uszkodzenia wskazane przez nadleśnictwo w referacie, tj.

powodowane przez: szkodniki pierwotne drzewostanów liściastych (głównie zwójka zieloneczka oraz towarzyszące jej miernikowce), szkodniki wtórne: przyplaszczek granatek oraz kornik drukarz, a także hubę korzeniową, jemiolę oraz zwierzynę łowną. Jeżeli konkretne uszkodzenia oraz ich uporczywość (wieloletnią powtarzalność) potwierdzi ZOL, decyzją NTG granice obszaru ich występowania zostaną uwzględnione na mapie ochrony lasu.

A15. Terminy i sposoby kontroli oraz odbioru prac urządzeniowych

Informacje zawarte w referacie (pkt. A10) proponujemy uszczegółowić i uzupełnić o zapis (kursywą):

Kontrola i odbiór prac urządzeniowych będą przeprowadzone zgodnie z Zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych i obejmować będą:

- kontrole terenowe prac wykonanych w danym miesiącu po przekazaniu przez wykonawcę protokołu zaawansowania i odbioru robót z wyszczególnionymi wykonanymi pracami (pracownik RDLP właściwy do spraw urządzania lasu, ewentualnie przedstawiciel nadleśnictwa),
- szczegółowy odbiór opisów taksacyjnych po zakończeniu prac terenowych (taksator, leśniczy, inżynier nadzoru),
- analizę próbných wydruków opisów taksacyjnych (nadleśnictwo),
- analizę planu użytków rębnych (RDLP, nadleśnictwo),
- komisyjny odbiór założonych powierzchni próbných pomiaru miąższości (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo),
- odbiór prac terenowych urządzania lasu - podsumowanie (wykonawca, RDLP, nadleśnictwo).

Protokolarnym uzgodnieniom podlegać będą:

- powierzchnie leśne nie zalesione (halizny, płazowiny, zręby zaległe)
- drzewostany do przebudowy
- zręby i odnowienia 10 roku aktualnego PUL i 1 roku nowego PUL
- grunty ujęte w wykazie rozbieżności.

Wszelkie zgłoszone przez Nadleśnictwo zmiany do projektu PUL zostaną rozpatrzone przez Wykonawcę pod nadzorem RDLP w Toruniu. Wprowadzenie ich do projektu PUL oraz brak uwag do pozostałych zapisów planu zostanie potwierdzony na piśmie przez Nadleśniczego.

A16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz prezentowanie programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Informacje zawarte w referacie (punkty: A11, B17, B18, B19, B20) proponujemy uszczegółowić:

1. Wykonawca planu urządzenia lasu wykona wydruki i oprawę opisów taksacyjnych dla nadleśnictwa, RDLP i poszczególnych leśnictw.

2. Aktualizację „Programu ochrony przyrody” sporządzić jako odrębny tom. W celu ochrony danych wrażliwych dotyczących szczegółowej lokalizacji stanowisk roślin i zwierząt chronionych wraz ze strefami ich ochrony, proponuje się wykonanie POP bez danych wrażliwych. Dane te sporządzić w odrębnym opracowaniu w miękkiej oprawie, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”, w 3-ch egzemplarzach (Nadleśnictwo, RDLP w Toruniu, RDOŚ).

3. Wykazy projektowanych zadań gospodarczych sporządzić w osobnym opracowaniu dla nadleśnictwa i RDLP o nazwie „Wykazy zagospodarowania lasu” zawierające: wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6), wykaz projektowanych cięć przedrębnych, wykaz drzewostanów do przebudowy (wzór nr 3), wykaz drzewostanów w KO (wzór nr 4), wykaz drzewostanów w KDO (wzór nr 5).

4. Opis ogólny nadleśnictwa (elaborat), operaty dla leśniczych, „Wykazy zagospodarowania lasu”, Program ochrony przyrody i opisy taksacyjne, wykonać oprócz formy analogowej również w formie cyfrowej (w formacie *.pdf, *.xlsx, *.docx). Formy analogowe oprawić w twarde oprawy z kieszeniami na mapy i płyty CD/DVD z wersjami cyfrowymi.

5. *Prognozę oddziaływania na środowisko wraz z mapą obszarów chronionych i funkcji lasu, sugerujemy wykonać w formie analogowej w miękkiej oprawie oraz w wersji cyfrowej w formacie *.docx, *.pdf.*

6. Wykonawca planu u.l. wykorzysta opracowaną zgodnie z „Instrukcją wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” wprowadzoną do stosowania zarządzeniem nr 28 DGLP z dnia 27.04.2018r., „Docelową sieć drogową Nadleśnictwa Lutówko” (w skrócie - DSD). Zgodnie z ww. zarządzeniem dane o charakterze przestrzennym znajdujące się w DSD stanowią dane źródłowe wewnętrzne do Standardu Leśnej Mapy Numerycznej. W związku z czym Wykonawca projektu PUL przyjmie przebieg oraz szerokość dróg do wyznaczenia liniowych wyłączeń taksacyjnych na podstawie przekazanych przez Nadleśnictwo danych docelowej sieci drogowej.

Różnice w przebiegu dróg wchodzących w skład DSD, stwierdzone podczas taksacji lasu Wykonawca projektu PUL zgłasza Nadleśniczemu, który podejmuje decyzję o ich ewentualnej korekcie w ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu.

Ponadto zgodnie z ww. zarządzeniem informacje znajdujące się w DSD, Wykonawca projektu PUL powinien wykorzystać przy tworzeniu części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa w rozdziale "Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym

ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi" (§ 103 ust. 3 pkt 4 IUL) oraz w rozdziale "Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji" (§ 108 ust. 1 pkt 1 IUL).

7. Ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej proponuje się nie sporządzać.

A17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000

Proponuje się nie sporządzać tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000, z uwagi na szczegółowość informacji w niej zawartych, dotyczących: lokalizacji, wymagań dla zachowania pożądanego stanu ich ochrony, potencjalne zagrożenia ze strony leśnych zabiegów gospodarczych oraz zalecenia i sposoby uniknięcia tych zagrożeń. Wystarczające informacje dotyczące zainwentaryzowanych gatunków chronionych oraz działania zmierzające do ich ochrony, zawarte będą w POP oraz POOŚ.

A18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Informacje zawarte w referacie (pkt. A12) proponujemy uszczegółwić:

W gestii Dyrektora RDLP jest organizacja związana z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym organizacja KZP, NTG, KPP, uzgodnienie i opinia RDOŚ, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie sporządzenia projektu PUL oraz umieszczenie w lokalnej prasie i na stronie BIP informacji z tym związanych. Nadleśnictwo skupi się na ścisłej współpracy z Wykonawcą planu. Przekazywanie danych, wszystkie weryfikacje obiektów, uzgodnienia opisów taksacyjnych, projektowane czynności gospodarcze w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony lasu, muszą być potraktowane priorytetowo.

W prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko (POOŚ), Wykonawca uwzględni wszystkie informacje dotyczące zwłaszcza stanu przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych zawartych w aktualnie (wrzesień 2022) sporządzanym PZO dla obszaru Natura 2000 „Dolina Łobżonki”, planach ochrony rezerwatów przyrody i parku krajobrazowego.

Zadania ochronne zaprojektowane w planach ochrony należy uwzględnić we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych oraz opisać w POP.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

Obszary chronione na terenie Nadleśnictwa Lutówko zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. 2.1).

Ze względu na dominujące funkcje lasu, do celów planowania urządzeniowego zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B2), należy przyjąć podział na trzy główne grupy lasów:

- I. Lasy rezerwatowe – obejmujące grunty leśne zalesione i nie zalesione na terenie istniejących rezerwatów przyrody
- II. Lasy ochronne – zgodnie z wytycznymi pkt. A2.4. koreferatu
- III. Lasy gospodarcze- pozostałe lasy

B2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

Informacje zawarte w referacie (pkt. B3) proponujemy uszczegółowić:

Typy siedliskowe lasu przyjąć na podstawie operatu glebowo-siedliskowego (1997), a jeśli okażą się przydatne - nowsze opracowania zgodnie z pkt. A1.1.

Zweryfikowane zgodnie z pkt. A1.2 koreferatu siedliska przyrodnicze należy wyłączyć w osobne wydzielania przy zachowaniu instrukcyjnych kryteriów powierzchniowych (minimum 0,25 ha). Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 oraz pozytywnie zweryfikowanych poza obszarami Natura 2000, w opisie taksacyjnym, w polu „Siedlisko przyrodnicze” należy zamieszczać kody tych siedlisk, ich stan zachowania oraz powierzchnię w wydzieleniu.

B3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym

Typy drzewostanów o dominującym kierunku gospodarczym zgodnie z referatem (pkt.B4):

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw [%]
Bśw	So	So 80-90, Brz 10-20
Bb	So	So 80-90, Brzom i inne 10-20
BMśw1	So *	So 80, Dbb i inne 20
	Dbb-So #	So 70, Dbb 20, Bk i inne 10
BMśw2	Św-Db-So	So 50, Db 20, Św 20 i inne 10
BMw	Św-So	So 50, Św 30, Db i inne 20
BMb	So-Brzom	So 80, Brzom i inne 20
LMśw	Db-Bk-So *	So 40, Bk 30, Db 20, Md i inne 10
	Bk-So-Db #	Db 40, So 30, Bk20, Md i inne 10
	Bk-So	So 50, Bk 30, Dbb 10, Lp, Gb i inne 10
LMw	So-Db	Db 40, So 30, Św 20 i inne 20
	Św-So-Db	Db 40, So 30, Św 20, Gb i inne 10
	Św-Ol-Db	Db 40, Ol 30, Św 20, Gb inne 10
LMb	Ol-Brzom	Brzom 60, Ol i inne 40
Lśw	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
	Bk-Db ^	Db 50, Bk 30, Md i inne 20
Lw	Ol-Db	Db 70, Ol 20, Wz i inne 10
Ol	Ol	Ol 90, Brzom i inne 10
OlJ	Ol	Ol 50 i inne 50

* - wariant umiarkowanie świeży oraz na glebach słabszych (luźnych)

- wariant silnie świeży oraz na glebach mocniejszych (zwięzłych)

^ - utwory gliniaste

Ze względu na występujący proces zamierania jesionu konieczna jest zmiana składów gatunkowych upraw. Gatunkami wypełniającymi przestrzeń po jesionie winny być głównie jawor, olsza czarna, dąb szypułkowy i wiąz szypułkowy.

Typy drzewostanów o kierunku ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla cennych siedlisk przyrodniczych wg PO, PZO lub wg poniższej tabeli:

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy
1.	Grądy środkowo-europejskie lub subkontynentalne	9170	LMśw	So-Db	Db 50%, So20%, Gb, Lp, Jw i inne 30%
			Lśw	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Jw, Bk i inne 20%
				Lp-Gb-Db	Db 30%, Gb 30%, Lp 30%, Jw, Bk, Kl i inne 20%
			Lw	Db	Db 70%, Gb, Lp, Jw, Js i inne 30%
2.	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190	LMśw	So-Db	Db 50% So 30% Bk, Brz i inne 20%
			LMw	So-Db	Db 60% So 20%, Brz, Os i inne 20%
			Lśw	Db	Db 70%, Bk, Brz, Os i inne 30%
			Lw	Db	Db 70%, Brz, Os i inne 30%
3.	Łęgi olszowe, olszowo – jesionowe i jesionowe	91E0	Lw	Js-Db	Db 50% Js 30% Wz i inne 20%
			Lł	Ol-Js-Db	Db 40% Js 20% Ol 20%, Wz, Jw i inne 20%
			Ol	Ol	Ol 80% Js, Św, Brz i inne 20%
			OlJ	Js-Ol	Ol 40% Js 30% Jw, Db, Wz, Brz i inne 30%
4.	Łęgi dębowo – wiązowo – jesionowe	91F0	OlJ	Js-Wz-Db	Db 30% Wz 20% Js 20% Jw, Db, Brz i inne 30%
5.	Łęgi wiązowo-jesionowe	91F0	Lw	Db-Wz-Js	Js 30% Wz 30% Db 20%, Ol, Jw i inne 20%
			OlJ	Wz-Ol-Js	Js 30% Ol 30% Wz 20% Jw, Db, Brz i inne 20%
6.	Ciepłolubne dąbrowy	91I0-1	Lśw	Db	Db 80%, Lp, So, Brz i inne 20%

B4. Wieki rębności

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B4). Zaproponowane w referacie wieki rębności mieszczą się w przedziałach ujętych w „Zarządzeniu nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19 maja 2004 roku w sprawie zmian w instrukcji urządzania lasu” i są zgodne z obowiązującymi w aktualnym PUL.

Przeciętne wieki rębności ustalone zostały głównie w celu obliczenia etatów wg dojrzałości i nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej ustalany indywidualnie dla każdego drzewostanu. Sposób ustalania wieków dojrzałości rębnej zgodnie z referatem nadleśniczego.

B5. Podział na gospodarstwa

Doprecyzowania wymaga przydział do gospodarstwa specjalnego, do którego proponujemy zaliczyć:

- rezerwaty przyrody wraz z otulinami
- projektowane rezerwaty przyrody (*wyjaśnić czy są ?*)
- lasy glebochronne na stokach o nachyleniu ponad 45⁰
- lasy w strefach ochrony ścisłej (całorocznej) ostoi zwierząt objętych ochroną gatunkową

- lasy, gdzie stwierdzono obecność chronionego siedliska przyrodniczego Natura 2000 (w sieci N2000 wg PZO i zweryfikowane siedliska przyrodnicze poza siecią)
- lasy o zwiększonej funkcji społecznej, w strefie intensywnego oddziaływania społecznego (wg Zarz. 58/2022 DGLP) – strefy stanowią kryterium do wyznaczania granic wydzieleń leśnych
- drzewostany na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb
- lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych, historycznych lub ekologicznych, ze źródłiskami i inne, wg wykazu Nadleśniczego cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym
- WDN wraz z otulinami
- otulina szkółki leśnej
- lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi
- lasy na gruntach spornych (wyjaśnić czy są ?)

Pozostałe informacje zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B6).

B6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Proponuje się przyjąć następujące rodzaje i formy rębni oraz nawroty cięć i okresy odnowienia według typów siedliskowych lasu zgodnie z referatem (pkt.B7):

TSL [ha]	Rodzaj i forma rębni		Nawrót cięć lub okres odnowienia
	Rębnia zasadnicza	Rębnia dopuszczalna	
Bśw – 42,19 ha	I b	I c	I b, I c – 5 lat
Bb – 21,22 ha	Nie projektować użytkowania rębego		
BMśw – 3245,36 ha	I b [^] , III a *	Ic, II b, IVd, Va, Vb !	I b, I c – 5 lat III a – 10-15 lat II b – do 10 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
BMw – 4,69 ha	I c	III a IVd, Va, Vb !	I c – 5 lat III a – 10-15 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
BMb – 44,14 ha	Nie projektować użytkowania rębego		
LMśw – 3145,94 ha	III a III b	II b IVd, Va, Vb !	III a – 10-15 lat III b, II b – 10-20 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
LMw – 134,16 ha	III b	III a, IVd, Va, Vb !	III a – 10-15 lat III b – 15-20 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
LMb – 44,82 ha	Nie projektować użytkowania rębego		
Lśw – 1705,27 ha	III b, II a, II b	III a IVd, Va, Vb !	III b, II a – 15-20 lat III a, II b – 10-15 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
Lw – 100,66 ha	III b, II a, II d	I c, III a IVd, Va, Vb !	III b, II a, II d – 15-20 lat III a – 10-15 lat I c – 5 lat IVd, Va, Vb – 30-50 lat
OI – 369,37 ha	I c	I b	I b, I c – 5 lat
OIJ – 170,22 ha	II a, II b	I c, I b, III a (w obumierających d-stanach jesionowych Rb I c, I b)	II a, II b – 15-20 lat III a – 10-15 lat I b, I c – 5 lat
LI – (aktualnie brak)	II a, II b	I c	II a, II b – 15-20 lat I c – 5 lat

* - mocniejsze odmiany

[^] - słabsze odmiany

! – Rb IVd i Va, Vb zwłaszcza w strefach intensywnego oddziaływania społecznego

Proponujemy dodać/zmienić zapis:

1. o tworzeniu stref ekotonowych:

Kształtowanie lub tworzenie stref ekotonowych należy ograniczyć do rzek, strumyków, cieków wodnych, źródlisk, bagien, miejsc pamięci i kultu religijnego. W przypadku, gdy na projektowanej działce zrębowej w ramach Rb I zachodzi potrzeba utworzenia ekotonu lub jego części, powierzchnię ekotonu uwzględnić w planowanej do pozyskania wielkości grubizny, poprzez odpowiednie jej zmniejszenie.

2. o nie planowaniu użytkowania :

W drzewostanach na siedliskach Bb, BMb i LMb nie projektować użytkowania. Na pozostałych siedliskach bagiennych (OI, OIJ) na glebach organicznych i organiczno-mineralnych, zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi pozyskiwania drewna na siedliskach hydrogenicznych (pismo: ZO.720.13.2022 z dnia 21.07.2022r.) nie projektowanie

użytkowania ograniczyć do niewielkich (np. do ok. 2 ha) powierzchni tych siedlisk, położonych wśród siedlisk świeżych. Na większych powierzchniach projektowanie użytkowania rębego jest możliwe pod warunkiem zastosowania rębni złożonych lub Rb Ic (rzadziej Rb Ib) o stosunkowo niewielkich powierzchniach do odnowienia, gwarantujących nie pogorszenie stanu siedliska oraz zminimalizowanie negatywnego wpływu na zmiany poziomu wód gruntowych.

3. o projektowanej wielkości pozyskania w %:

Dla każdej pozycji rębnej projektować % wielkości pozyskania wg indywidualnych potrzeb i zastosowanej formy rębni, przy uwzględnieniu powierzchni ewentualnego ekotonu.

4. o drzewostanach pozostawionych bez użytkowania:

Nie projektować do użytkowania rębego drzewostanów sosnowych w wieku 150 lat i starszych.

5. o użytkowaniu drzewostanów w lasach o zwiększonej funkcji społecznej:

Zgodnie z zarządzeniem nr 58 DGLP z dnia 05.07.2022 r. w sprawie „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie LP”, w strefach intensywnego oddziaływania społecznego – obligatoryjnie a w strefach zrównoważonego oddziaływania społecznego – fakultatywnie (wg potrzeb), zagospodarowanie lasu, w tym zwłaszcza w zakresie sposobu użytkowania, należy projektować wg ww. wytycznych w zastosowaniu rębni stopniowych (IVd udoskonalona) lub przerębowych (Va i Vb) z długim lub bardzo długim okresem odnowienia.

6. Dla rębni projektowanych na obszarach Natura 2000 uwzględnić zapisy dotyczące pozostawiania fragmentów starodrzewów wynikające z zatwierdzonych planów zadań ochronnych.

7. Jeśli w trakcie prac taksacyjnych zostaną zainwentaryzowane drzewostany opanowane przez jemiolę proponuje się zaplanowanie w nich cięć rębnych z większą intensywnością.

Pozostałe informacje zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B7).

B7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Zgodnie z pkt B8 referatu po drobnym uzupełnieniu proponujemy zapis:

1) do pilnej przebudowy pełnej (A) kwalifikować drzewostany :

- w wieku ponad 20 lat
- o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (siedliskiem) lub o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z TD (siedliskiem) ale niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4) oraz niskim zadrzewieniu (0,5 i niżej).
- w których przebudowę planuje się z zastosowaniem odpowiedniej rębni rozpoczętej w I dziesięcioleciu oraz z krótkim lub średnim okresem przebudowy

- trwale uszkodzone (ponad 50%) za wyjątkiem stanowiących zbiorowiska zastępcze
- 2) do stopniowej przebudowy pełnej (**B**) kwalifikować drzewostany :
- w wieku ponad 20 lat
 - o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (siedliskiem) lub o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z TD (siedliskiem) ale niskiej jakości hodowlanej (44, 43, 34) lub technicznej (4).
 - w których przebudowę planuje się z zastosowaniem trzebieży przekształceniowych z wykorzystaniem odnowień (podsadzeń) wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnych dziesięcioleciach oraz z długim okresem przebudowy.

Proponowany wykaz drzewostanów do przebudowy wykonawca prac urządzeniowych przedstawi podczas odbioru prac terenowych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B9) z następującym uszczegółowieniem (zmianą brzmienia) zapisu dotyczącego braku wskazań gospodarczych:

W zdrowych drzewostanach So V i starszych klas wieku, o równomiernym zwarcium należy odstąpić od projektowania TP. Wykaz takich drzewostanów uzgodniony będzie z nadleśnictwem i przedstawiony zostanie w trakcie odbioru prac terenowych.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

Stosownie do treści Zarządzenia Nr 58/2012 DGLP z dn. 31.08.2012 r. w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, wnioskuje się o sporządzenie wykazu wszystkich opisanych w trakcie prac UL powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie (jako załącznik do Elaboratu). Zgodnie z wytycznymi RDLP w Toruniu dotyczącymi urozmaicenia składu gatunkowego upraw i preferowania odnowień naturalnych w warunkach zmian klimatycznych (pismo: ZG.7010.7.2022 z dnia 26.05.2022r.) należy m.in. zwrócić szczególną uwagę przy ustalaniu składu gatunkowego upraw i uwzględnić w składzie uprawy istniejące samoistne odnowienia naturalne o odpowiedniej jakości hodowlanej.

Zabiegi hodowlane dla istniejących upraw i młodników oraz istniejących halizn, zrębów, płazowin, młodników po rębniach złożonych i KDO, należy projektować zgodnie z wytycznymi referatu nadleśniczego (pkt.B10) wg aktualnych potrzeb hodowlanych, na powierzchni zredukowanej do realnych potrzeb, w jednym nawrocie i zapisywać w opisach taksacyjnych jako zadania obligatoryjne.

W tabeli XVIII będą one wyszczególnione zbiorczo, jako podsumowanie zadań hodowlanych zawartych w opisach taksacyjnych. Pod tabelą, w dodanym wierszu będą podane zbiorczo czynności hodowlane dla upraw projektowanych w wysokościach ustalonych na KZP. Łączna powierzchnia tych zadań będzie podstawą wypełnienia części hodowlanej wniosku

o zatwierdzenie (wzór nr 8) w zakresie zadań określonych kierunkowo (fakultatywnych), jak: projektowane odnowienia, zalesienia, podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia, poprawki czy wprowadzenie podszytów i melioracji.

W zakresie zadań hodowlanych dla upraw na zrębach projektowanych proponujemy przyjąć zapis:

Powierznię projektowanych odnowień przyjąć w wysokości 80% powierzchni projektowanych zrębów (zręby wykonane w pierwszych 8 latach planu). Poprawki i uzupełnienia w uprawach projektowanych przyjąć zgodnie z referatem w wysokości 15% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów projektowanych. Powierznię pielęgnacji upraw projektowanych przyjąć w wysokości 50% planowanej do odnowienia powierzchni zrębów.

Zadania hodowlane dla upraw projektowanych projektować globalnie, bez zapisu w opisach taksacyjnych.

Pozostałe wytyczne w zakresie hodowli lasu zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B10).

B10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu zostaną omówione w opisie ogólnym planu urządzenia lasu na podstawie danych dostarczonych przez nadleśnictwo, ZOL oraz zebranych podczas taksacji leśnej (uszkodzenia drzewostanów) zgodnie z §39 IUL. Zagadnienia te przedstawione zostaną na mapie ochrony lasu.

Pozostałe wytyczne w zakresie ochrony lasu zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B11)

W zakresie ochrony przeciwpożarowej (pkt. B12 referatu nadleśniczego) wnosimy o zmianę zapisów dotyczących potrzeby weryfikacji stopnia zagrożenia pożarowego oraz potrzeby uzgadniania projektu PUL z komendantem wojewódzkim PSP na następujący:

Wykonawca zweryfikuje zgodnie z obowiązującą metodyką stopień zagrożenia pożarowego lasu w celu dostosowania podejmowanych przez Nadleśnictwo Lutówko działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej do realnego zagrożenia, a także uzgodni projekt PUL w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

B11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. B13).

B12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. B15) w oparciu o dane nadleśnictwa, za wyjątkiem następujących elementów: *Możliwości pozyskania kruszyw mineralnych, ziół czy runa leśnego proponujemy nie uwzględniać w PUL.*

B13. Wytyczne dotyczące infrastruktury nadleśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt. B16) w oparciu o dane nadleśnictwa oraz sugestie wykonawcy w zakresie obiektów projektowanych.

B14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B17) charakterystykę ekonomiczną nadleśnictwa sporządzić zgodnie z §118 IUL, w szczególności tabela XIX oraz XX a ekspertyzy ekonomicznej nie sporządzać.

B15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B18) oraz z § 123 IUL, przy czym proponuje się nie stosować programów symulujących szczegółowo rozwój zasobów drzewnych o których mówi IUL.

B16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.B19) z następującą zmianą i dodaniem akapitu (kursywą):

Aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody wykonana będzie zgodnie z § 110 , 111 i 112 instrukcji urządzania lasu w formie oddzielnego tomu.

W związku z pismem DGLP z dn. 28.07.2022 (znak spr.: ZG/ZU.0152.4.2022) Programem Ochrony Przyrody należy objąć wyłącznie ustanowione prawnie formy ochrony przyrody wymienione w ustawie o ochronie przyrody oraz projektowane formy ochrony przyrody, dla których wykonano wymaganą naukową dokumentację i rozpoczęto formalnie prace zmierzające do ich utworzenia. Ponadto w związku z brakiem formalnego wymogu w systemie certyfikacji FSC ujmowania tzw. lasów HCVF w dokumentach dotyczących gospodarki leśnej PGL LP, nie należy wpisywać w POP informacji na ich temat. Należy też przyjąć zasadę nieujmowania w projekcie PUL, w tym w POP informacji o systemach certyfikacji.

Aktualizacji wymagają przede wszystkim dane dotyczące form ochrony przyrody, chronionych siedlisk przyrodniczych (w aktualnym POP są zamieszczone na podstawie INVENT). W programie ochrony przyrody nie zamieszczać danych dotyczących szczegółowych lokalizacji gatunków podlegających ochronie. Zgodnie z pkt. A16.2 koreferatu dane te w formie tabelarycznej zamieścić w odrębnym opracowaniu, jako załącznik do planu urządzenia lasu – „POP-lokalizacja chronionych gatunków roślin i zwierząt”.

Postuluje się dokonanie oceny stanu zdrowotności wszystkich drzew pomnikowych, weryfikację wymiarów a także ustalenie ich współrzędnych z naniesieniem na LMN, a także uaktualnienie wykazu rejestru zabytków (w tym stanowisk archeologicznych) oraz miejsc pamięci znajdujących się w granicach administracyjnych Nadleśnictwa.

B17. Wydruk map tematycznych

Zgodnie z pkt. A12 koreferatu.

B18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Wniosek (projekt)

Na podstawie art. 46 ust.2 i 3 w związku z art. 51 ust. 2, 52 ust 2 oraz 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029) dalej: ustawa OOS, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu wnioskuje o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutówko na lata 2025-2034.

Należy podkreślić, że plan urządzenia lasu zasadniczo nie będzie zawierał projektów działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie będą zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu (z wyłączeniem zalesień i wyłączeniami gruntów leśnych na cele nieleśne). Planowane zalesienia i wyłączenia z produkcji leśnej, jeśli będą miały miejsce, zostaną poddane procedurze oceny. W planach urządzenia lasu ustalenia zadań dotyczących potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, bez konkretnej lokalizacji. Zgodnie z zapisem art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 672), trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Grunty Nadleśnictwa Lutówko położone w granicach obszarów Natura 2000:

- „Dolina Łobżonki” – PLH300040, 2845,15 ha

Dla obszaru Natura 2000 „Dolina Łobżonki” nie obowiązuje PZO. Projekt PZO dla siedliskowego obszaru Natura 2000: „Dolina Łobżonki” PLH300040 jest w końcowej fazie opracowywania. Aktualnie (sierpień 2022) obowiązuje Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dn. 09.02.2022 r. w sprawie tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk – PLH300040 Dolina Łobżonki

W wykonaniu "Prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 projektu planu urządzenia lasu" dalej: POOS, przewidywany jest udział ekspertów przyrodników, przedstawicieli nauk leśnych oraz Wykonawcy planu urządzenia lasu.

W opracowaniu wykorzystana zostanie publikowana wiedza naukowa, istniejąca dokumentacja pozostająca w zasobach regionalnej dyrekcji ochrony środowiska oraz dostępne inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w planie zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000, jeśli zostanie sporządzony i zatwierdzony. Wykorzystane zostaną w szczególności materiały otrzymane od RDOŚ w Bydgoszczy i Poznaniu: granice obszarów Natura 2000, granice obszaru i siedlisk gatunków, inwentaryzacja roślinna i zwierzęca oraz wykonane na zlecenie Nadleśnictwa Lutówko ekspertyzy siedliskowe tj.

- inwentaryzacja GIOŚ niektórych siedlisk w leśnictwie Gaj i Lutowo z 2021 roku,
- 102 h leśnictwo Gaj, siedlisko żyznej buczyny 9130 z 2020 roku,

- 235 h leśnictwo Zalesniak, siedlisko świetlistej dąbrowy 9110-1 z 2019 roku,
- 102 h i 103 d leśnictwo Gaj, siedlisko żyznej buczyny 9130 oraz 312 l i 312 m siedlisko łągów olszowo-jesionowych z 2012 roku.

Informacje zawarte w POOŚ opracowane zostaną stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. Dostosowane będą do zawartości i stopnia szczegółowości planu urządzenia lasu.

W POOŚ zakres analizy i ocena planu urządzenia lasu uzależniona będzie od przewidywanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, powierzchni objętej siecią Natura 2000 jak i stanu ochrony oraz stopnia rozpoznania przedmiotów ochrony opisanych w SDF-ach, Obwieszczeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dn. 09.02.2022 r. w sprawie tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk – PLH300040 Dolina Łobzonki lub w PZO jeśli zostanie sporządzony i zatwierdzony. W efekcie oceny powstanie "Prognoza oddziaływania na środowisko", o której mowa w Rozdziale 2 ustawy OOS, wraz z jej zaopiniowaniem przez właściwy organ (RDOŚ).

Proponujemy zatem przyjęcie następującego zakresu i stopnia szczegółowości przeprowadzanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Lutówko, w tym odnośnie:

a) informacje o zawartości, głównych celach planu urządzenia lasu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Wyszczególnienie zawierać będzie, oprócz opisu zawartości, dane dotyczące obszaru, którego dotyczyć będzie sporządzony plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa, zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz zestawienie zadań (nazwanych i wymienionych w ustawie oraz w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu). Krótki opis celów wykonanego planu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym sporządzone zostaną na podstawie obowiązujących aktów prawnych. Przedstawiona zostanie ogólna analiza potencjalnego wpływu zapisów planu urządzenia lasu na obszar Natura 2000, siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków.

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Obejmować będą opis przyjętej metodyki sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, w szczególności rozpoznania przedmiotów ochrony zwłaszcza w obszarach Natura 2000, na podstawie dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia prognozy dokumentów i materiałów, dla zakresu prognozy określonego w art. 51 ustawy o udostępnianiu (OOS).

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Proponuje się, aby w części tej zawrzeć opis metody monitorowania realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach, dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewniać powinien monitoring następujących wskaźników:

- powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarach Natura 2000
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w tym dla obszaru Natura 2000 w wymiarze powierzchniowym,

- wykonanie zleconych na podstawie art. 54 ustawy o lasach, zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

Odnośnie częstotliwości - wnioskuje się o przyjęcie pięcioletnich terminów monitorowania skutków realizacji planu urządzenia lasu na cele ochrony w obszarach Natura 2000, z wykorzystaniem metodyki kontroli przyjętej w Lasach Państwowych.

Monitoring form ochrony przyrody oraz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wykonywany będzie zgodnie z Instrukcją ochrony lasu a więc poprzez coroczny przegląd tych obiektów przez leśniczego wraz z pracownikiem biura nadleśnictwa zakończony spisaniem notatki służbowej.

Końcową ocenę monitoringu stanowić będzie informacja o wykonaniu monitoringu skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, będąca elementem analizy gospodarki leśnej, prezentowanej na NTG podczas rewizji obecnego planu.

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Planowane czynności i zadania gospodarcze zawarte w planie urządzenia lasu nie będą miały charakteru transgranicznego oddziaływania na środowisko.

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Ponadto przewidujemy, iż wykonawca prognozy określi oraz dokona analizy i oceny następujących zagadnień:

1) istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji planu urządzenia lasu.

Określenie przedmiotu ochrony w obszarach Natura 2000 poprzez wylistowanie wszystkich adresów leśnych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. Określenie potencjalnych zmian w ich stanie w przypadku zaniechania realizacji wskazań planu urządzenia lasu.

2) stanu środowiska oraz obszarów i obiektów podlegających ochronie na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

3) zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Plan urządzenia lasu oraz jego realizacja uwzględniają ustawę o ochronie przyrody, w szczególności zapisy planów ochrony krajowych form ochrony przyrody.

4) celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu.

5) przewidywanego znaczącego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 oraz na środowisko, w tym zweryfikowane siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa.

Przewidywany wpływ planowanych czynności i zadań gospodarczych zawartych w planie urządzenia lasu, określony będzie w odniesieniu do środowiska z wyszczególnieniem jego elementów takich jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Analiza powyższych oddziaływań przeprowadzona będzie metodą macierzową poprzez wyspecyfikowanie zadań określonych w planie u.l. takich jak: zalesienia, odnowienia, pielęgnowanie drzewostanów, rębnie częściowe i przebudowa stopniowa oraz rębnie zupełne i określenie ich oddziaływania na elementy środowiska w trójstopniowej skali tj. wpływ dodatni, pozytywny (+), brak znaczącego wpływu (0), wpływ ujemny, negatywny (-). W zależności od okresu oddziaływania, zastosowany będzie podział na oddziaływanie: krótkoterminowe (1),

średnioterminowe (2) i długoterminowe (3) oraz dodatkowo w uzasadnionych przypadkach na oddziaływanie pośrednie (1) i bezpośrednie (2).

Przedstawiona zostanie analiza powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wg. stanu na dzień 1 stycznia 202 roku. Załącznikiem do analizy będzie wykaz wszystkich pododdziałów z opisanym leśnym siedliskiem przyrodniczym i siedliskiem gatunku oraz zaprojektowaną wskazówką gospodarczą.

Wykonawca prognozy dla obszarów Natura 2000 – dla leśnych siedlisk przyrodniczych i gatunków dla ochrony których wyznaczono dany obszar, na podstawie dostępnych informacji sporządzi następujące zestawienia, analizy i oceny:

w specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do siedlisk przyrodniczych

- tabelaryczny wykaz siedlisk, ich powierzchnię oraz umieści ich lokalizację na mapie,
- tabelaryczne zastawienie planowanych na tych siedliskach zabiegów gospodarczych,
- analizę zaplanowanych składów upraw oraz pełnych naturalnych składów warstw drzew w typie lasu dla leśnych siedlisk przyrodniczych,

- ocenę zmian struktury wiekowej drzewostanów w ramach typów leśnych siedlisk przyrodniczych na początku i końcu obowiązywania planu urządzenia lasu,

w specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków)

- tabelaryczny wykaz gatunków stanowiących przedmiot ochrony oraz umieści ich stanowiska występowania na mapie,

- tabelaryczne podsumowanie powierzchni planowanych zabiegów gospodarczych w odniesieniu do tych stanowisk,

- analizę możliwości zachowania puli siedlisk do końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu w odniesieniu do tych stanowisk,

w obszarze specjalnej ochrony ptaków w stosunku do gatunków ptaków

- tabelaryczny wykaz gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony oraz umieści ich rozmieszczenie na mapie,

- tabelaryczne zestawienie powierzchniowe i procentowe planowanych zabiegów gospodarczych w granicach obszaru Natura 2000,

- analizę możliwości zachowania puli siedlisk do końca okresu obowiązywania planu urządzenia lasu dla gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony,

W POOŚ Wykonawca przedstawi opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym rozwiązań alternatywnych, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy OOŚ. Wykonawca przedstawi tu również prognozę zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji wskazań projektu planu urządzenia lasu.

Wykonawca sporządzi zbiorczą mapę przeglądową z wniesionymi zrębami zupełnymi, zalesieniami, planowanymi wyłączeniami gruntów z produkcji oraz rozmieszczeniem stanowisk występowania gatunków roślin, zwierząt (z wyłączeniem ptaków) i ich siedlisk. Warstwa mapy zawierająca informację o lokalizacji przedmiotów ochrony, zaliczonej do informacji wrażliwych, nie będzie udostępniana w trybie artykułu 16 ust.1 pkt 6 ustawy OOŚ.

Plan urządzenia lasu nie określa terminów wykonania poszczególnych zabiegów, jednakże ze względu na potrzebę ochrony gatunków w szczególności będących przedmiotami ochrony, w prognozie wskazane zostaną optymalne terminy wykonania planowanych zabiegów.

Przywołane zostaną analizy i wnioski wynikające z programu ochrony przyrody, w tym: wykazy chronionych i rzadkich gatunków (lokalizacja gatunków jako dane wrażliwe wyłącznie na mapach), zestawienia drzewostanów według grup wiekowych, bogactwa gatunkowego, pochodzenia, budowy pionowej, form degradacji (borowacenie, monotypizacja, neofityzacja).

W toku prac urzędniowych nie będą wykonywane dodatkowe inwentaryzacje elementów przyrodniczych na potrzeby opracowania prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko, inne niż wymienione w Instrukcji sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa. Do wykonywanej prognozy wykorzystane zostaną informacje zawarte w planach ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych oraz w zatwierdzonych lub planowanych PZO, przy czym uwzględnione zostaną wyłącznie te dane, które przekazane zostaną w terminie umożliwiającym ich wykorzystanie.

Proszę o akceptację przedstawionego zakresu oraz stopnia szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Lutówko na środowisko.

B19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Zgodnie z referatem nadleśniczego (pkt.A14 oraz B22). Poza tym proponuje się aby wykonawca prac urzędniowych inwentaryzacją objął: śródleśne oczka wodne oraz bagna nie stanowiące wydzielenia, drzewa o charakterze pomników przyrody, miejsca pamięci, pomniki przyrody, obiekty kultu religijnego, istniejące przejazdy kolejowe, istniejące urządzenia wodne i urządzenia melioracji wodnych (m.in. mosty, przepusty, zastawki itp.) oraz do uzgodnienia z nadleśnictwem oznaczone w terenie szlaki turystyczne i obiekty turystycznego zagospodarowania.

Ponieważ założenia do PUL opracowywane są na podstawie aktualnie jeszcze obowiązującej IUL a nowa instrukcja ma wejść w 2023 roku, niektóre ustalenia zawarte w protokole z KZP po wejściu w życie nowej IUL, mogą ulec zmianie.

Sporządził:

Zenon Stenka